

15 OCTOBER 1924

No. 20

29e JAARGANG

DE STER

HALF-MAANDELIJSCH TIJDSCHRIFT
VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

OPGERICHT IN 1896

De Heere kent de dagen der oprechten, en hunne erfenis zal in
eeuwigheid blijven.

Psalm 37: 18.

TOESPRAAK

GEHOUDEN DOOR PRESIDENT DAVID O. Mc. KAY,

in de Zondagmiddagvergadering van de
Rotterdamsche Conferentie, 22 Juni 1924.

Gij hebt zonder twijfel opgemerkt dat kleine voorvallen gedurende uw leven voldoende zijn om vele ondervindingen in het verleden in herinnering te brengen. Een lied brengt uw gedachten vaak terug naar de dagen van moeder, de dagen uwer jeugd. Een woord roept somtijds herinneringen op van jaren, die reeds lang vervlogen zijn. De aanbidding van bloemen door deze lieve, kleine meisjes vandaag, brachten mij drie duidelijke, gelukkige herinneringen uit mijn leven. De eerste was de dag toen ik in het huwelijk trad, toen mijn geliefde, welke heden met mij is, de mijne werd, onder een priëel van rozen en anjelieren. Wij waren het eerste paar, dat in deze eeuw in den Salt Lake Tempel vereenigd werd en de bloemen lachten ons toe, toen wij zuster Summerhay's woning binnentraden. Dat roode roosje herroept een zeer dierbare vriendschap.

In de stad — door Br. Wright aangehaald — heb ik een zeer trouwen vriend, die weet dat ik zeer veel van roode rozen houd en in het rozenseizoen komt hij mij dikwijls tegemoet naar het station, wanneer ik op weg naar het kantoor in Salt Lake ben, en dan geeft hij mij een schoone roode roos van zijn tuin. Ze is gewoonlijk een knop in denzelfden staat als deze.

De derde herinnering brengt mij terug naar een ervaring in deze zelfde zaal, achttien maanden geleden. Toen hadden wij denzelfden

genotvollen eerbied en gevoelens, welke gij ons heden geschonken hebt.

Drie zoete herinneringen: en nu heb ik wederom een bouquet van rozen ontvangen, de vierde, merkwaardige gebeurtenis, namelijk: deze aanbieding. Ik dank u.

„Het is zeer doelmatig dat de gemeente dikwijls tezamen vergadert, om van het brood en water te nuttigen, ter gedachtenis van den Heere Jezus: en de ouderling of priester zal het bedienen: en wel op de volgende wijze: hij zal met de gemeente nederknielen en in plechtig gebed den Vader aanroepende, zeggen: O God, de Eeuwige Vader, wij vragen U in den naam van Uwen Zoon, Jezus Christus, dit brood te zegenen en te heiligen aan de zielen van al diegenen die er van nuttigen, dat zij het mogen eten ter gedachtenis aan het lichaam van Uwen Zoon; en voor U getuigen, O God, de eeuwige Vader, dat zij gewillig zijn den naam van Uwen Zoon op zich te nemen, Zijner altijd indachtig te wezen en Zijne geboden te onderhouden, welke Hij hun gegeven heeft, opdat zij altijd Zijnen Geest met zich mogen hebben. Amen.

Omdat ik onbekwaam ben uwe taal te spreken, kan ik niet uitdrukken wat ik in mijn hart heb dezen namiddag. Ouderling Zappey kan alles vertolken wat ik te zeggen heb en hij kan het beter zeggen dan ik, maar de tijd is te kort om alles te zeggen wat in mijn gedachten kwam, terwijl wij deze plechtige bediening bijgewoond hebben. Ik zal de onderwerpen voorstellen, en gij, mijne geliefde broeders en zusters, neemt deze punten welke ik aangehaald heb en ontleedt ze in uw eigen gedachten. Wij hebben vele plechtige gelegenheden in de Kerk van Jezus Christus, de plechtigste die ik immer heb bijgewoond en die misschien de meest geïnspireerde geweest zijn in den Tempel van God. Onder de meest geheiligde heb ik mij gekoesterd in die, waarin ik van het Avondmaal genuttigd heb, met mijn broederen en het Presidenschap der Twaalven. Wij hebben waarlijk de tegenwoordigheid van Christus met ons gevoeld en al die ondervindingen hebben mij indachtig gemaakt aan de gewichtigheid van de bediening van het gebroken brood en het drinken van het water in de tegenwoordigheid van Christus onzen Heer.

Het maken van een belofte is een plechtig iets. Wanneer gij uw woord geeft om iets te doen, waarborgt gij uw eer als verzekering dat dat woord gehouden zal worden. Een teeken van een eerbaar persoon in deze wereld is dit: hij is even trouw aan zijn woord als aan de wet. Geef mij den man, op wiens woord ik kan rekenen. Hij mag andere zwakheden hebben, maar ik kan u verzekeren, indien eer één van zijn deugden is, hij de fondatie heeft van alle goede eigenschappen.

In het Engelsche parlement was vele jaren geleden een edelman een medelid een som gelds verschuldigd. De edelman bezat

zijn schuldbekentenis voor zoovele ponden sterling. De edelman, welke den anderen edelman verschuldigd was, had ook geld van een ander geleend, maar aan den tweeden had de edelman geen schuldbekentenis gegeven, alleen zijn woord, zijn belofte. Toen de edelman eenig geld verkregen had en in staat was een gedeelte van zijn schuld af te betalen, welke hij aan zijn schuldeischers verschuldigd was, berichtte hij den tweeden persoon eerst en zeide: „Hier is het geld, hetwelk ik u verschuldigd was.” Maar de eerste man, hoorende dat hij zijn tweede schuld wilde betalen, kwam tusschenbeiden en protesteerde. De schuldeischer zeide: „Uwe hoogheid, dit is niet eerlijk, gij zijt mij dit langer verschuldigd dan dezen man.”

„O maar”, zeide de edelman, „gij hebt mijn schuldbekentenis voor hetgeen ik u verschuldigd ben, maar hij heeft alleen mijn woord.”

„Daar dan”, zeide de eerste, nam de schuldbekentenis uit zijn zak en scheurde ze in stukken, in het bijzijn van den edelman en wierp ze weg. „Nu, uwe hoogheid”, zeide de edelman, „sedert ge niets meer dan mijn woord bezit, zal uw schuld eerst betaald worden.”

Ik vind het een goede illustratie, hoe een man van eer zijn woord op waarde stelt. Maar dat was slechts van man tot man. Vandaag, zoo zeker als wij elkander in de oogen zien, hebt gij en ik van het Avondmaal genuttigd, niet slechts in het bijzijn van menschen, maar in de tegenwoordigheid van God. Indien gij dit overdreven vindt, vraag ik u mij te volgen, als ik wederom herhaal, met de belofte in gedachten, wat deze ouderlingen uitten in plechtig gebed. Als ge u in de eerste plaats wilt herinneren, dat de ouderling, welke dit brood zegende, niet alleen voor zichzelf sprak. Hij werd gekozen door de presideerende autoriteit om voor allen te spreken, welke waardig waren om aan deze heilige verordeningen deel te nemen en al hebben wij de woorden niet herhaald, wij hebben allen gezegd, of ten minste zouden gezegd hebben, het woord „Amen” en „Amen” bedoelt: „Zoo zal het zijn”. Daarvoor hebben wij allen door den spreker gezegd: „O God, de eeuwige Vader, wij vragen U in den naam”, niet in onzen eigen naam, „in den naam van Uwen Zoon, Jezus Christus, dit brood te zegenen en te heiligen aan de zielen van al degenen die er van nuttigen”. Dat bedoelt, dat wij onzen Vader zullen vragen om elk een zegen te geven, de vaders, de moeders, de kinderen, allen, die hier zijn en van het Avondmaal kunnen nuttigen. Zegen hen! „Dat zij het mogen eten ter gedachtenis aan het lichaam van Uwen Zoon”. Indien ik mij dat lichaam herinner, kan ik het als vlekkeloos herdenken. Ik gedenk het als onbezoedeld zijnde door de duivelen in het vleesch. Ik gedenk het als een lichaam, dat immer opgefferd was, niet aan het Kruis alleen, maar altijd voor het wel-

zijn en geluk van Zijn broeders en zusters in het vleesch. Zegen hen, „dat zij voor U mogen getuigen”. Wat is getuigen? Zijt gij te ceniger tijd wel eens voor het gerecht geroepen om een getuigenis af te leggen? Herinnert gij u nog, dat gij uw hand op den Bijbel plaatstet en daarbij zeidet, dat al hetgeen gij getuigdet, de waarheid was, de geheele waarheid en niet anders dan de waarheid? Het was een heilig oogenblik en uw woord werd aangenomen als de werkelijke waarheid. Nu, vandaag hebben wij niet op den Bijbel getuigd, maar hebben voor God, den Eeuwigen Vader, getuigd: Ten eerste: dat wij gewillig zijn den naam van Zijn Zoon op ons te nemen, Christenen inderdaad. En mijn geliefde broeders in het Priesterschap en zusters in dat verbond, ik vereenig mijzelve heden met u en ik hoop dat gij hetzelfde doet met mij, als Christenen. Geen trouwer groep kan gevonden worden, geen groep waardiger in de geheele wereld aan dien titel, dan de groepen der Heiligen der Laatste Dagen, hier vertegenwoordigd in Holland, in dezen gemeenschappelijken dienst. Het was eens in spotternij gegeven, maar wij nemen op onszelven, voor den Hemel, den naam van Jezus Christus, onzen God. Hem aanbidden wij, Hem vereeren wij, Hij is onze Heer en Verlosser. Wij nemen hem aan als den Zoon van God, den Eeniggeborene van den Vader in het vleesch.

Ten tweede, getuigen wij, dat wij hem altijd zullen herdenken. Heden herdenken wij hem, omdat zijn geest tegenwoordig is en de harten eenstemmig kloppen; dus is het gemakkelijk voor ons hem te herinneren, maar wij hebben getuigd, dat wij hem altijd zullen herinneren! Wij zullen hem morgen gedenken, wanneer verbitterde vijanden ons aanvallen. Er zijn honderden en duizenden vijanden van de waarheid. Er zijn vijanden van de waarheid hier in Holland, maar de geest van Christus zal met u blijven, als uw vijanden u en uw priesterschap, en misschien ook Christus, bespotten, dan kunt gij zeggen: „Vader, vergeef hun, want zij weten niet wat zij doen!” Maar dat is somtijds gemakkelijker van een vijand te zeggen dan van een vriend. Heeft een vriend uw gevoelens wel eens gekrenkt? Heden hebt gij beloofd, Christus te herdenken. Wat deed hij als menschen hem beleedigden? Hij vergold goed voor kwaad; en nu wil ik u een vergelijking geven, wat trouwe Heiligen der Laatste Dagen gedaan hebben, wanneer hun gevoelens gekrenkt werden. Zuster McKay ontmoette twee gevallen in Liverpool onder de zusters van de Zustershulpvereeniging, welke ik kan vergelijken met de handelingen van de vrouwen in den Bijbel. Die twee zusters waren getrouw onder beproefde omstandigheden in 't vergelden van goed met kwaad, door hun God te gedenken. Gedenk den Heer, wanneer gij aangespoord wordt om kwaad van uw buurman te spreken.

Neen, spreek geen kwaad. Een vriendelijk woord
 Slaat nooit een wond die traag geneest.
 En al trompetten wat men hoort
 Is ver beneên een eedle geest.
 Veel leed wordt dikwijls afgewend
 Door 't volgen van een beter plan,
 En is slechts weinig goeds bekend,
 Spreek toch van elk zoo best als 't kan.

Als gij thuis komt, leest het gedicht en schrijf het in uw notitieboekje. Het is een manier om Christus altijd te gedenken. Ten derde hebben wij vandaag getuigd, zijn geboden te onderhouden, welke hij ons gegeven heeft. Nu, dit is een reden, waarom wij gevraagd hebben aan diegenen, welke niet tot de Kerk behooren, niet van het Avondmaal te nuttigen. Ouderlingen hebben ons somtijds gevraagd: „Zullen wij het Avondmaal aan diegenen, welke geen leden van de Kerk zijn, ronddeelen?” Indien niet-leden verstonden wat het Avondmaal inheeft, zij zouden het niet willen nuttigen, tenzij zij de belofte willen maken, de geboden te onderhouden. Gij behoeft geen verantwoordelijkheid te nemen, indien gij een uitlegging geeft, wat deze wet beteekent. Zijt gij bereid te gehoorzamen en te onderhouden, niet te overtreden, maar Zijn geboden te onderhouden, welke hij ons gegeven heeft? Zijt gij bereid eerst in hem te gelooven? Zijt ge in staat en verlangend u te bekeeren? Weet gij dat de doop door onderdompeling een teeken is, dat gij bereid zijt uw verleden te vergeten, en door de deur de kerk in te gaan, zooals Christus deed, om alle gerechtigheid te vervullen? Dat is een gebod. Ik kan u zeggen, wanneer iemand bereid is deze geboden te onderhouden en hem de handen opgelegd worden voor de gave des Heiligen Geestes, dat hij een plechtige belofte aflegt een lidmaat van de Kerk van Christus te worden.

Maar deze zijn niet de geboden, welke ik dezen morgen in gedachten had, om die belofte te maken. Een groote belofte, welke zeer dikwijls in mijn en uw gedachten opkomt, is: om onszelven onbevlekt van de wereld te houden. Dat is een gebod van Christus. O, ik ben dankbaar voor mijn lidmaatschap in de Kerk, die de jonge mannen vraagt, net zoo schoon en rein te blijven als de jonge vrouwen. Het is ook een gebod van God, liefde voor elkander te hebben en dat gebod behoort thuis te beginnen. Misschien is het gemakkelijk. Het is gemakkelijk voor mij om mijn vrouw en kinderen lief te hebben, maar indien ik een oprechte Heilige der Laatste Dagen ben, wil ik heden mijn belofte houden, om die liefde in vriendelijke handelingen en daden thuis uit te oefenen. Ik hoorde vandaag van een man, een lid van de Kerk zijnde, die zijn vrouw veronachtzaamde. Nu, ik weet niet of zij hem veronachtzaamd heeft en zal geen oordeel vellen, maar ik weet, indien hij een op-

rechte Heilige der Laatste Dagen is en zij insgelijks, waardig van het Avondmaal te nuttigen, dat zij in liefde tezamen zouden komen en in vertrouwen elkander ondersteunen als man en vrouw in de Kerk van Jezus Christus. Wij kunnen vandaag niet van het Avondmaal nuttigen en dan naar huis gaan met den geest van haat, verbittering en van verdeeldheid in onze familiekringen te hebben en toch trouw aan ons woord te blijven. Deze drie beloften: de naam op ons te nemen, altijd Hem indachtig te wezen en Zijne geboden te onderhouden, omvatten het geheele Evangelie van Jezus Christus, en al de geboden van God. Dit is hoe wij allen gezegend zullen worden, elke ziel; en de zegening is deze, dat wij Zijnen geest altijd met ons zullen hebben.

Wat voelt dat kleine kind als het zich tegen zijn moeder aan- vlijt? Hebt ge wel eens een klein kind gezien dat uit vrees voor iets naar zijn moeder snelde? De veilige en leidende hand en bescherming, welke het kind voelt in het bijzijn van zijn moeder, is maar een vergelijking van wat de navolgers van Christus behooren te hebben, indien wij de geboden onderhouden, die zij navolgen, wanneer zij de bescherming van God in hun leven hebben.

Ik zeide, dat een belofte een heilige zaak is. Een van de eerste en schoonste indrukken van heiligheid en van belofte, die ooit op mijn kinderlijk verstand gemaakt waren, was het herhaaldelijk hooren van het verhaal van „Damon en Pythias”. Een tiran-koning had Damon tot gevangene gemaakt en had hem ter dood veroordeeld zonder het voorrecht te hebben afscheid van zijn vrouw en kinderen te nemen. Zijn dierbaarste vriend was Pythias. Pythias wilde dat Damon de gelegenheid zou hebben om ten minste nog eens naar huis te kunnen gaan en afscheid van zijn geliefden te nemen, maar de koning wilde Damon niet vertrouwen. Damon zeide: „Ik zal zekerlijk terugkomen”. „Ach, ik wil je niet vertrouwen”, antwoordde de koning. Pythias stond op en sprak: „Koning, laat Damon gaan en als hij niet op den bepaalden tijd terug is, gij kunt mijn leven nemen, inplaats van zijn”. De tiran-koning dacht: „Nu heb ik de kans beiden uit mijn koninkrijk te verbannen, dus zeide hij: „Hij mag gaan, maar indien hij niet terug is tegen dat de laatste stralen der zon van de aangewezen plaats verdwenen zijn, zult gij sterven!” Damon had nauwelijks tijd genoeg om op zijn paard niet allen spoed naar huis te snellen, afscheid te nemen van zijn vrouw en dan zich weer terug te spoeden om zijn woord te houden. Maar hij haastte zich en nam afscheid. Zijn vrouw riep uit: „Nee, blijf hier, Pythias heeft geen kinderen, Pythias heeft geen vrouw, laat Pythias sterven. Gij leeft voor uw gezin en vaderland.” Bijna in wanhoop wrong hij zich uit haar handen van de geweldige omhelzing en als zij bezwijmde, wierp hij haar op het rustbed en haastte zich uit het huis naar zijn paard, om zijn belofte aan zijn vriend te volbrengen. Zijn getrouwe slaaf, die zijn

leven wilde besparen, had het paard losgelaten. Bijna in wanhoop had hij zijn slaaf bij de keel gegrepen, maar gelukkig kwam een ruiter voorbij, die Damon van het paard trok en op het paard springende, snelde hij voort, om zijn woord te houden. Intusschen hadden deze vertragingen de zon de kans gegeven, zich meer en meer van de aangewezen plaats te verwijderen en de koning sprak met een glimlach: „Pythias, waar is uw geroemde vriendschap en de eer van uw vriend?” Pythias stond op en zeide: „Ik ben bereid voor het pand te betalen”, maar juist op dat oogenblik werd er een kreet buiten vernomen en Damon, zeer uitgeput, snelde naar binnen en viel bijna bewusteloos voor de voeten van den koning. De gevolgen waren, dat de oude koning opstond, zeggende: „Zulk een opoffering voor eer kan niet onbeloond blijven. Ga en vertel aan de menschen dat Dionycius, tiran als hij is, het leven aan Damon geschonken heeft!” Dat was alleen maar een belofte van een man aan een boozen koning. Ik kan u zeggen, broeders en zusters, dat een belofte, gemaakt met het Heilig Avondmaal, is een, waarnaar wij biddende zullen streven en ernstig zullen houden, ten koste van alles. God zegene ons, dat het Avondmaal dezen dag een heilige verordening zal aantoonen, als het bediend is op de plechtigste en meest indrukwekkende wijze, ik bid het in den naam van Jezus Christus. Amen.

Brieven van een Zendeling aan zijn kinderen.

Een wonderbaarlijk geval van genezing.

Op zekeren dag, eenige weken geleden, bracht een lid van de Kerk een flesch olijfolie op het hoofdkantoor der Zending, om ingezegend te worden. De aangestelde ouderlingen zegenden en heiligden de olie en „zette het terzijde ter genezing van zieken in het huisgezin der geloovigen”. De ouderling bedoelde hiermede „het huisgezin des geloofs”, die, welke tot de Kerk van Christus behooren. Toen President Penrose eenigen tijd later tot de zendingen sprak, zeide hij: „Wanneer gij in de toekomst olie inzegt, zet het niet terzijde voor de genezing der zieken, maar voor de zalving der zieken. Het is niet de olie, welke op het hoofd van de zieke gewreven wordt, die de zieke geneest, maar het gebed van geloof. Dit wordt duidelijk in de Heilige Schrift geleerd. De Apostel Jacobus zeide: „Indien er zieken onder u zijn, laat de ouderlingen der Kerk roepen; en laat hen voor hem bidden, hem zalvende in den naam van God: en het gebed van geloof zal den zieke besparen en God zal hem oprichten.”

„Nog iets anders”, zeide President Penrose, „zet de olie niet alleen terzijde voor het gebruik in het huisgezin des geloofs”. Chris-

tus vertoefde niet alleen onder zijn volgelingen, hij genas de Heidenen zoowel als de Joden, hij genas hen, door hun geloof in hem. Indien een niet-lid van de Kerk een ziek kind had en verzocht u de lijdende kleine in te zegenen, het zoude uw plicht zijn het te volbrengen."

Zulk een verzoek kwam eenige dagen later tot het hoofdkantoor der Europeesche Zending. Het was van een heidensche moeder. In een briefje, door een boodschapper gebracht, zeide zij: „Een korten tijd geleden had een zendeling een tractaatje in mijn woning achtergelaten, waarin de Artikelen des Geloofs beschreven stonden. Een van deze artikelen luidde: „Wij gelooven in de gave van talen, profeteeren, openbaringen, gezichten, gezondmaking, uitlegging der talen, enz." Ik ben verblijd te hooren, dat er menschen in de wereld zijn, die zulk geloof hebben. Ik heb een kind, hetwelk zwaar ziek is en ik wilde gaarne dat de ouderlingen van uw Kerk zouden komen om zoo spoedig mogelijk mijn kind te zalven."

Door President Penrose aangesteld zijnde, gingen twee andere zendelingen en ik naar het huis van deze vrouw en zalfden het kind. Deze bediening werd herhaald door andere bezoeken.

Op zekeren avond, ongeveer een week geleden, mijn metgezellen gingen een openluchtvergadering houden, bleef ik op 't kantoor om eenige zaken in orde te brengen. Als ik in mijn kamer zat, gevoelde ik mij gedwongen naar het zieke kind te gaan. De dokter en ik kwamen toevallig tegelijkertijd bij het huis van de zieke aan. Hij keek naar de kleine, keerde zich tot de moeder en zeide: „Het was in 't geheel niet noodig mij te roepen; uw kind is stervende; ik kan niets meer voor haar doen." Ik geloofde zeker, wat de dokter zeide, dat het kind stervende was. Zoo spoedig als de dokter het huis verlaten had, zeide de moeder tot mij: „Mijn kind gaat niet dood. Eergisteravond had ik een droom, waarin ik u, in geknielde houding voor uw bed zag bidden. In uw gebed badt gij voor het leven van mijn kind en ik ontving de verzekering, dat haar gezondheid zoude wederkeeren."

Deze vrouw had nimmer het hoofdkantoor bezocht, niettemin beschreef zij mijn kamer, alsof zij zich daarin bevond, de meubelen, de schilderijen aan den muur, ja, zelfs het behangselpapier. Toen ik haar getuigenis hoorde, sprong genoeg geloof in mij op, ja, het scheen wel genoeg om bergen te verzetten. Ik zalfde het hoofd van het kind met olie, legde mijn handen op haar hoofd, bestrafte de ziekte en bad vurig voor haar herstelling.

Ik bezocht vandaag de woonplaats der vrouw en vond het kind in den besten welstand, spelende met andere kinderen, genezen door het gebed van geloof.

(Door Wm. A. MORTON.)

DE STER

NEDERLANDSCH ORGAAN VAN DE
HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

REDACTIE: CHAS. S. HYDE — ASSISTENT: C. ZAPPEY

ZONDAGSSCHOOLWERK.

Voorspel.

Andante.

mp rit.

The musical score for the prelude is written for piano in 6/8 time. It consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The music begins with a mezzo-piano (mp) dynamic and includes a ritardando (rit.) section indicated by a hairpin symbol.

AVONDMAALVERS VOOR NOVEMBER 1924.

(Heilige Lofzangen 115 : 3)

Wilt, wijl g' eet en drinkt, niet spreken,
Bidt veel liever zacht en stil;
't Sacrament toch is een teeken,
Dat gij doen wilt 's Heeren wil.

Naspel.

p rit.

The musical score for the postlude is written for piano in 6/8 time. It consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The music begins with a piano (p) dynamic and includes a ritardando (rit.) section indicated by a hairpin symbol.

GEZAMENLIJKE OPZEGGING VOOR NOVEMBER 1924.

(Mattheüs, Hoofdstuk 5 : 25)

Wees haastelijk welgezend jegens uwe wederpartij, terwijl gij nog met hem op den weg zijt; opdat de wederpartij niet misschien u den rechter overlevere, en de rechter u den dienaar overlevere, en gij in de gevangenis geworpen wordt.

Verslag van de Amsterdamsche Conferentie.

De Amsterdamsche Conferentie, welke 13 en 14 September in de nieuwe zaal Weteringschans 101 gehouden werd, was druk bezocht. Hoewel er geheel geen adverteeren had plaats gevonden om deze conferentie onder de aandacht van het publiek te brengen, waren er geen zitplaatsen onbezet.

Zaterdagmiddag werd er in een der bovenzalen van het gebouw een zendelingenvergadering gehouden, waar alle aanwezige zendingen een gelegenheid verkregen eenige oogenblikken in te nemen. Daarna sprak de president der Zending, Charles S. Hyde, de zendingen woorden van raad en onderricht toe en onderwees hen in hun plichten. Belangrijke aangelegenheden der Zending werden behandeld.

Zaterdagavond 8 uur vergaderden de ambtenaren en ambtenarissen, welke toegesproken werden door ouderlingen J. Noorlander, C. Zappey, C. Spencer en president Hyde.

Zondagmorgen 10 uur was de zaal geheel bezet en werd er geopend door het zingen van lied 48. Gebeden door ouderling E. Landwaard van Leiden, en verder voortgezet door het zingen van lied 59 door het zangkoor. Ouderlingen J. Noorlander, conferentie-president van Amsterdam, W. J. Perkins van Alkmaar en J. P. Siphema van Den Haag, bespraken: Openbaring, Afval en Herstelling en de verordeningen van het Evangelie. Het zangkoor zong als tusschenzang lied 103 en eindigde door lied 129. Dankzegging door ouderling L. H. Whittaker van Den Helder.

Door lied 38 werd de namiddagvergadering geopend. Ouderling P. S. Jensen van Winschoten, smeekte den zegen des hemels af. Het zangkoor zong lied 20. Daarna werd het H. Avondmaal beediend en de autoriteiten der Kerk voorgesteld en door het opsteken der rechterhand ondersteund. De heiligen werden opgebouwd door de volgende sprekers: ouderlingen W. Y. Pont van Hilversum, J. den Os van Amsterdam en M. J. Hampton van Den Haag. De heiligen genoten van de woorden, welke door deze jonge ouderlingen uitgesproken werden. Woorden van leven en zaligheid vloeiden van hun lippen en de Geest van God was in ruime mate op deze ouderlingen. De laatste spreker, de president der Zending, Charles S. Hyde, besprak en verklaarde op interessante wijze het groote gebod der tienden, en toonde, geleid door den Geest des hemels, aan, dat het onderhouden van dit gebod aardsche en hemelsche beloften schenkt. Het zangkoor zong lied 187 en ouderling H. Johnson van Amsterdam, eindigde door dankzegging.

Zondagavond 7 uur zongen de vergaderden lied 36. Ouderling J. D. Kooyman van Den Haag, vroeg een zegen en het zangkoor

zong lied 77. Ouderlingen R. C. Cameron, conferentie-president van Groningen, P. C. Call, conferentie-president van Utrecht, C. Zappey, ass.-redacteur van „De Ster” en president Charles S. Hyde, spraken in deze vergadering en verhieven hun stemmen ter verdediging van het herstelde Evangelie. De Godheid, het voorbestaan, de opstanding en de uitverkiezing, vormden de onderwerpen. Ouderling C. O. Carstensen van Harlingen, sprak het dankgebed uit over deze zoo buitengewoon geslaagde Amsterdamsche conferentie.

Het zangkoor, met ouderling B. Steenblik als leider, verdient veel lof voor zijn schoon gezang. Met recht kan de Amsterdamsche gemeente trotsch zijn op deze vereeniging. Maandagavond werd er een avond gezellig door de leden doorgebracht, onder leiding van broeder Schilperoort, die op zijn welbekende wijze voor een goed program zorg had gedragen.

De geheele conferentie was een waardig afscheid aan conferentie-president J. Noorlander, welke eenige dagen daarna eervol ontslagen naar Zion vertrok. Veel is er gearbeid in de Amsterdamsche conferentie gedurende het tijdperk dat ouderling Noorlander over de conferentie presideerde en God heeft Zijn zegen niet onthouden, maar den arbeid wonderlijk gezegend. De gemeente Amsterdam verblijdt zich in haar nieuw vergaderlokaal aan den Weteringschans 101 en haar toekomst belooft zonder twijfel een nog groot sieraad aan de kroon der Nederlandsche Zending te worden.

HET GODSBEGRIIP DER MORMONEN.

DOOR FRANK I. KOOYMAN.

Het zij mij vergund, aan dit opstel vooraf te laten gaan enkele kenmerkende gezegden van den stichter van het Mormonisme. Ze zullen, hoop ik, een beteren Joseph Smith introduceeren, dan velen vermeenen te kennen:

„De glorie Gods is intelligentie”.

„Het is onmogelijk dat een mensch zalig wordt in onkunde”.

„Welk beginsel van intelligentie wij ook bereiken in dit leven, het zal in de opstanding met ons verrijzen”.

„Er is een wet, onherroepelijk vastgesteld in den hemel voor de grondlegging dezer wereld, waarop alle zegeningen steunen, en als wij den een of anderen zegen van God verkrijgen, is het door gehoorzaamheid aan de wet waarop die zegen steunt”.

„Dit is het werk en de glorie Gods: teweeg te brengen het eeuwige leven des menschen”.

„De intelligentie van geesten had geen begin en zal evenmin een einde hebben. Jezus was in den beginne bij den Vader; de mensch was eveneens in den beginne bij God. Intelligentie of het licht der waarheid werd noch geschapen, noch gemaakt”.

„De dingen Gods zijn van het hoogste gewicht en men kan ze slechts door ondervinding en zorgvuldig en diep nadenken ontdekken. Uw geest, o mensch, als ge een ziel tot zaligheidsgids wilt strekken, moet tot de hoogste hemelen opstijgen en de donkerste afgronden en de breede uitgestrektheid der eeuwigheid doorvorsch en doorspeuren”.

* * *

Toen de schrijver onlangs onder meer de Mormoonsche Godsvoorstelling trachtte duidelijk te maken in een ingezonden stuk in het maandblad „Studiën”, verklaarde de redactie in een naschrift, dat het haar leed deed, dat de inzender nog verder durfde ingaan op zijn Godsbegrip, „omdat dit getuigt van philosophische en theologische onkunde”.

Dit is geen strijdschrift tegen de genoemde redactie. Wel zijn hare uitlatingen vingerwijzingen voor de stof van dit opstel. Het Mormonisme is een bloeiende, godsdienstige beweging. Honderden, ja, duizenden verlaten andere richtingen en sluiten zich aan bij de Kerk van Jezus Christus van de Laterdaagsche heiligen, zooals zij officiëel heet. Dat doende, omhelzen zij leerstellingen die regelrecht indruischen tegen allerlei philosophische en theologische opvattingen. Onkunde? Och, ook de Mormonen spreken van hunne theologie en filosofie. Wil men die nu met een minachtend schoudergebaar en een superieure houding negeeren, dan blijft men tevens onkundig van wat die duizenden bekeerlingen (óók denkende menschen) aantrekt.

Het leerstuk van de Godheid in de theologie der Mormoonsche kerk is, althans in de oogen der Mormonen zelf, de leer der Schriften, geopenbaarde leer, niet vermengd met menschelijke opvattingen. In de eerste groote openbaring, die de profeet Joseph Smith ontving, aanschouwde hij Vader en Zoon als afzonderlijke Wezens, Godspersonen in menschengedaante. Dit laatste woord niet met vulgaire oppervlakkigheid te lezen: de hemelsche Personnen waren heerlijker en voortreffelijker dan aardsche woorden kunnen schilderen.

De twee sublieme Gloriewezens geleken sprekend op elkander. Hierin wordt een bevestiging gezien van de Nieuw-Testamentische uitspraak, dat Jezus is het uitgedrukte beeld van de zelfstandigheid des Vaders (Hebr. 1:3). Jezus Christus is de openbaring Gods. Jezus is zêlf God èn is een openbaring van wat God de Vader is. Dat is de stelling der Mormonen. Voor hen is Jezus

nu en zal immer zijn wat Hij was toen Hij opvoer voor de oogen Zijner volgelingen op den Olijfberg, dat is: God, met alle macht in den hemel en op de aarde, een tastbaar gloriewezen (Joh. 20: 27).

Jezus Christus is niet onbegrensd, niet oneindig wat Zijn lichaam aangaat. God de Vader derhalve evenmin. Wat Hun verstand, wijsheid, macht, geduld enz. betreft, daarin zijn beiden oneindig. Acht men het ongerijmd, God in Zijn Persoon als eindig, maar in Zijn eigenschappen als oneindig te beschouwen, dan antwoorden de Laterdaagsche heiligen: dat Godsbegrip rust op de openbaringen Gods, en wat God in Zijn oneindige wijsheid aangaande Zichzelve geopenbaard heeft, is onzegbaar vaster grond dan welke menschelijke begrippen ook.

De Oud-Testamentische anthropomorphe Godsvoorstellungen, bevestigd door de schrijvers van het Nieuwe Testament — Jezus, het beeld Gods (Col. 1: 15), God geopenbaard in het vleesch (1 Tim. 3: 16), die, in de gestaltenis Gods zijnde, het geen roof geacht heeft Gode evengelijk te zijn (Fil. 2: 6) — worden in de moderne openbaringen onderstreept. Men denkt zich Jezus Christus als een belichaamde Persoonlijkheid in den hemel, één met Vader en Heiligen Geest, één in macht en heiligheid, maar Elk afzonderlijk als een Wezen. Schreef Athanasius dat die Drie één waren „zonder de Personen te vermengen, of het wezen en de zelfstandigheid te deelen”, Joseph Smith deelt wel terdege de zelfstandigheid en spreekt van drie Ik-wezens.

Drie Ik-wezens: Vader en Zoon elk afzonderlijk een Geest in gloriëwade. De Heilige Geest een onbelichaamd Geestpersoon. De Mormonenprofeet leerde niet dat de materie, waarmee hemelwezens omkleed zijn, dezelfde stofsoort is die onze zintuigen waarnemen. Evenmin dat geest onstoffelijk is. „Onstoffelijke zelfstandigheid bestaat er niet”, schrijft hij. „Alle geest is stof, doch is fijner en reiner en kan alleen door reiner oogen onderscheiden worden. Wij kunnen haar niet zien; doch wanneer onze lichamen gereinigd zijn, zullen wij zien dat het allemaal materie is” (Leer en Verbonden 131: 6—8). In „De Ster”, het officiële blaadje der Nederlandsche Mormonen, kan men (jaarg. 1920, p. 198) het volgende toepasselijke vers lezen:

„God stof? Neen, Glorie-Geest, hoogstmachtige in den hooge,
Maar Geest in glansgewaad, als was en is de Zoon,
Des Vaders Evenbeeld, 't belichaamd mededoogen,
Grootheerlijk menschenkind, hoogheilig Godspersoon”.

Wordt tegen dezen hoeksteen in den filosofischen grondslag van het Mormonisme: het eeuwige bestaan van een levenden, persoonlijken God, aangevoerd dat die stelling onbestaanbaar is met het begrip van Gods alomtegenwoordigheid, Zijne immanentie in de wereld, dan antwoorden de Mormonen, dat die voorstellingen niet met elkaar behoeven te strijden. Gods immanentie werd uit-

drukkelijk door Joseph Smith geleerd. Door Zijn Geest is God alomtegenwoordig. Van dien Geest (en aanvankelijk van Christus) schrijft hij:

„Hij die omhoog opvoer, en eveneens beneden alle dingen nederdaalde; waarin Hij alle dingen verstond, opdat Hij in alle dingen, en door alle dingen mocht zijn, het licht der waarheid; welke waarheid schijnt. Dit is het licht van Christus. Hij is eveneens in de zon, en is het licht der zon, en de macht waardoor zij gemaakt werd. En eveneens het licht der sterren, en de macht waardoor zij gemaakt werden. En eveneens de aarde, en de macht daarvan: de aarde waarop gij staat. En het licht dat nu schijnt, dat u licht geeft, is van Hem die uwe oogen verlicht, dat hetzelfde licht is, hetwelk uw verstand verheldert; welk licht van de tegenwoordigheid Gods voortgaat de onmetelijke ruimte te vervullen. Het licht, dat in alle dingen is; hetwelk alle dingen leven geeft; hetwelk de wet is waardoor alle dingen bestuurd worden, ja, de macht van God, die op Zijn troon zit, die in den boezem der eeuwigheid is”. (Leer en Verbonden 88:6—13.)

Een sonnet in „De Ster” (192, bl. 217) behandelt beide godsbegrippen, het concrete en het immanente:

„Men zegt, de God in Wien 'k geloof: een Wezen
Van Licht en Heerlijkheid, een Geest in gloriëwoon,
Is stoff'lijk, is materieel. Hoe lezen
Die critici de Heil'ge Schrift die zegt: de Zoon
Is 't evenbeeld des Vaders? Dien verzezen,
Dien grafontstegen Mensch, dien God onzegbaar schoon,
Noemt men Hem stof! Ik zal dien spot niet vreezen.
In geest, gestalte en al is Christus: Godspersoon.
Bekrompen dat begrip? God toch, Die woont en werkt
In 't onbegrensd heelal, alom, mag niet beperkt! —
Zijn macht is zonder paal, Zijn geest en invloed stralen
Door 't Alrijk, eindeloos, door scheppingsoord op oord.
Hij is de Levenszon, die 't wereldruim doorgloort,
Niet vormloos, maar volmaakt als 't Christusbeeld te malen”.

Onafscheidelijk van de godsvoorstelling der Laterdaagsche heiligen is hun leer omtrent de betrekking tusschen God en mensch en het doel van 's menschen aardleven. In de Mormoonsche theologie is God, de Vader, de vader van de geesten aller menschen, niet mystiek, maar inderdaad. De geest des menschen is een daadwerkelijke Godstefg. Die geest heeft een vóór-bestaan gehad als een onbelichaamd ik-wezen en vertoeft op aarde te midden van toestanden, die hem de nodige ondervindingen moeten geven voor zijn eeuwigen vooruitgang.

„k Werd door U naar de aard' gezonden
 Met een wijs en heerlijk doel,
 Maar geen heugnis is verbonden
 Aan 't verleên, in 't aardsch gewoel.
 Toch, een heimnisvol gefluister.
 Daalt somwijlen tot mij neer:
 „Vreemd'ling", zegt het, „eens in luister
 Woondet gij in Hooger Sfeer".
 Wat is dat „wijs en heerlijk doel"?

„Dit is Gods werk en Zijne glorie", zegt Joseph Smith, „het eeuwige leven des menschen teweeg te brengen".

Een spreker in den tabernakel te Salt Lake City wees er onlangs op, dat de groote wijsgeeren (Epicurus, Aristoteles, Plato en Zeno) zwijgen over de gewichtige vraag, wat Gods oogmerk is met betrekking tot het aardleven van den mensch. Hij ging verder en verklaarde, dat noch het Oude, noch het Nieuwe Testament dat oogmerk recht duidelijk maken. Hij zeide niet, dat de Christus het mogelijk niet geopenbaard had, maar als Hij het openbaarde of leerde tijdens Zijn aardleven, het dan den verslaggevers ontgaan was. Het eenige antwoord wat op een antwoord gelijk, is te vinden, zoo redeneerde hij verder, in de Openbaring van Johannes (4: 11):

„Gij, Heere! zijt waardig te ontvangen de heerlijkheid, en de eere en de kracht; want Gij hebt alle dingen geschapen en door uwen wil zijn zij en zijn ze geschapen".

De laatste woorden van dezen tekst luiden in het Engelsch: „and for thy pleasure they are and were created". Daar is dus een antwoord, hoewel, menschelijkerwijs gesproken, een zeer onbevredigend antwoord: God heeft alle dingen geschapen voor Zijn genoegen". Natuurlijk, men kan redelijkerwijs veronderstellen dat Zijn genoegen het een of ander wijs oogmerk insluit, maar dat voldoet niet geheel en al.

Wat Joseph Smith nu geeft, wel verstaan, heet niet zijn eigen filosofie, maar een geopenbaarde: het is, van het standpunt der Mormonen, een extensie van de levensfilosofie die de Christus gaf, b.v. in het Onze Vader en in de Bergrede. Als de smarten, de teleurstellingen, de hartepijnen en de beproevingen, die de menschen hier ondervinden, op den dood uitloopen en er geen deur is die toegang geeft tot de eeuwigheid, waar zich een breeder ontwikkelingsveld uitstrekt, dan zou men zich kunnen afvragen, of het leven werkelijk de moeite waard is. Maar als God zich met Zijn kind bemoeit, hem steeds wijder ontplooiings-terreinen opent, zoodat die godstielg in intellectuele kracht en wijsheid kan toenemen en hij zich verzekeren kan van alles wat goed is en waar en schoon, eeuw in, eeuw uit, dan kan hij ten slotte iets worden dat de moeite overwaard is.

Volgens deze gedachte bewegen zich tallooze verstandelijke wezens voorwaarts en opwaarts op de onafzienbare ontwikkelingsbaan: wezens in bijna alle denkbare stadions van ontplooiing. Goden, engelen en menschen zijn ééne wezenssoort, het verschil is enkel gradueel. Dit geeft de verzekering, dat het mogelijk is voor allen, van stap tot stap, de hoogst denkbare glorie te bereiken.

Zonder de betrokken bewijspplaatsen te leveren uit de Mormoonse geschriften of anderszins dit punt te betoogen (dit is enkel een objectieve beschouwing), wil ik hier korthedshalve Gods verklaarde scheppingsdoel met betrekking tot den mensch samenvatten in drie stellingen:

1. Dit is Gods werk en glorie: het eeuwige leven des menschen te weeg te brengen.
2. De onverbreekelijke vereeniging van eeuwig element en eeuwigen geest (door aardleven en opstanding) is noodzakelijk voor het bereiken eener vreugdevolheid.
3. Ons bestaansdoel is levensvreugde: de vreugde die voortvloeit uit het bewustzijn van eeuwig leven en gerechtigheid en een eindlooze progressie als intelligenties.

De mensch is een God in wordingsstaat, hij mag hopen op eenheid met God, evenals Jezus één is met den Vader. Die Godsgemeenschap kan eventueel tot godwording voeren. „Hij die Zijne geboden bewaart, ontvangt waarheid en licht, totdat hij verheerlijkt wordt in waarheid en alle dingen weet” (Leer en Verbonden 93:28). Hoe nietig en hulpbehoevend de mensch ook zij, hij is een Godstelg, die opklimmen kan uit zijn duistere levensgangen tot de glorie van het volmaakte licht.....

„t Volmaakte licht... 't Geloofsoog ziet
 Vol hoop in 't ongepeild verschiet;
 Hoe eindloos lang der eeuwen baan,
 't Geloof roept uit: het kan gedaan!
 Het kan! dit ruischt van zon tot zon:
 Het kan! omdat het altoos kon.
 't Is Vaders werk, Zijn eeuwig plan,
 Zijn glorietaak: het kan! het kan!”

Salt Lake City, Utah.

(De Tempel.)

De Herstelling van het Evangelie.

Het vervolg van „De Herstelling van het Evangelie” zal in het volgend nummer van „De Ster” gevonden kunnen worden.

INHOUD.

Toespraak, gehouden door president David O. McKay blz. 305		Verslag van de Amsterdam- sche Conferentie. . . . blz. 314
Brieven van een Zending aan zijn kinderen . . . „ 311		Het Godsbegrip der Mor- monen . . . . . „ 315
Zondagsschoolwerk . . . „ 313		De herstelling v. h. Evangelie „ 320